

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 14Er/908/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4415215091
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Hatalová
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2015:4415215091.1

Uznesenie

Okresný súd v Nových Zámkoch vo veci exekúcie oprávneného: BENCONT INVESTMENTS, s.r.o., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava 3, IČO: 36432105, zastúpený JUDr. Veronikou Kubrikovou, PhD., advokát, Martinčekova 13 Bratislava, proti povinnému : W. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. č. XX, o vymoženie 418,29 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súdneho exekútora Mgr. Jany Virličovej, Exekútorský úrad so sídlom Bratislava, Vajnorská 100/A, zo dňa 05.05.2015 z a m i e t a .

odôvodnenie:

Oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie zo dňa 15.03.2015 domáhal voči povinnému vykonania exekúcie na vymoženie 187,77 eur s príslušenstvom a trov exekúcie, keď poukazoval na rozhodcovský rozsudok Stáleho Rozhodcovského súdu zriadeného pri Rozhodcovská, arbitrážna a mediačná a.s. so sídlom Sienkiewiczova 4, Bratislava, IČO: 35862882, vydaného pod sp.zn.II/2014-605, ktorý mal nadobudnúť vykonateľnosť dňa 24.07.2014 (ďalej len rozhodcovský rozsudok). Citovaným rozhodcovským rozsudkom bola povinnému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi t.j. oprávnenému sumu 893,20 eur, úrok vo výške 21,2399% ročne zo sumy 418,29 eur odo dňa 02.08.2013 do zaplataenia istiny, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 418,29 eur odo dňa 02.08.2013 do zaplataenia istiny, trovy rozhodcovského konania pozostávajúce z poplatku za rozhodcovské konanie vo výške 33,60eur vrátane DPH, paušálneho poplatku na krytie správnych nákladov Rozhodcovského súdu vo výške 30,-eur vrátane DPH a trovy právneho zastúpenia vo výške 90,4599 eur vrátane DPH a to všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodcovského rozsudku. Rozhodcovské rozhodnutie bolo vydané rozhodcom, ktorý v čase rozhodcovského konania bol zapísaný v zozname rozhodcov oprávnených rozhodovať spotrebiteľské spory a pred stálym rozhodcovským súdom, ktorý v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania mal povolenie rozhodovať spotrebiteľské spory.

Vydaniu rozhodcovského rozsudku predchádzala Zmluva o poskytnutí spotrebného úveru číslo 1620LCL08081101 (ďalej len zmluva), zo dňa 14.11.2008, na základe ktorej sa právny predchodca oprávneného ako veriteľ zaviazal poskytnúť povinnému peňažné prostriedky vo výške 610,77 eur. V zmluve ako aj vo Všeobecných obchodných podmienkach VÚB sa nachádza rozhodcovská doložka. V článku II pod v bode 4 zmluvy je uvedené: Banka uzavretím tejto zmluvy navrhuje, aby prípadné spory vzniknuté z tohto obchodu boli rozhodnuté prednostne v rozhodcovskom konaní prostredníctvom stáleho rozhodcovského súdu zriadeným v zmysle zákona č. 510/2002 Z.z. o platobnom styku. Dlužník vyjadruje súhlas s návrhom banky na riešení sporov stálym rozhodcovským súdom. V článku IX. Záverečné ustanovenia bod 3. Je uvedené nasledovné znenie rozhodcovskej doložky: Zmluvné strany sa dohodli, že všetky spory, ktoré by v budúcnosti medzi nimi vznikli z tej zmluvy, budú rozhodované v rozhodcovskom konaní v zmysle zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní Stálym rozhodcovským súdom Asociácie bánk podľa zákona č. 510/2002 Z.z. o platobnom styku. Rozhodcovské konanie sa koná v sídle rozhodcu a rozhodca rozhoduje vo veci bez

- 2 -

Sp.zn. 14Er/908/2015

ústneho pojednávania, iba na základe písomných materiálov predložených stranami v lehote stanovenej rozhodcom. Rozhodca môže nariadiť ústne pojednávanie, ak nebude považovať predložené listiny za dostačujúce. Písomnosti v rozhodcovskom konaní zasiela rozhodca stranám na adresu, ktorú strana uviedla, alebo jej zvolenému právnomu zástupcovi. Účinky doručenia nastanú aj vtedy, ak adresát písomnosť odmietol alebo keď si ju ako poštovú zásielku aj napriek oznámeniu pošty nevyzdvihol. Rozhodcovský rozsudok je konečný a záväzný a dňom doručenia nadobúda účinok právoplatného súdneho rozhodnutia. Banka a dlžník vyhlasujú, že sa dobrovoľne podriadia rozhodnutiu rozhodcu. Táto rozhodcovská doložka je súčasťou zmluvy a zaväzuje právnych nástupcov obidvoch zmluvných strán. Zánik zmluvy sa nedotýka tejto rozhodcovskej doložky, ktorá je jej súčasťou.

Súdny exekútor Mgr. Jana Virličová, Exekútorský úrad so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava, žiadal tunajší súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Podľa § 44 ods.2 veta tretia Exekučného poriadku (ExP), ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne.

Podľa § 44 ods. 3 ExP, súd pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v spotrebiteľskom spore preskúma okrem súladu žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a návrhu na vykonanie exekúcie so zákonom, či spotrebiteľská rozhodcovská zmluva spĺňa podmienky ustanovené právnymi predpismi, či bolo rozhodcovské rozhodnutie v spotrebiteľskom spore vydané rozhodcom, ktorý bol v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania zapísaný v zozname rozhodcov oprávnených rozhodovať spotrebiteľské spory, a pred stálym rozhodcovským súdom, ktorý v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania mal povolenie rozhodovať spotrebiteľské spory, rozhodcovské rozhodnutie spĺňa náležitosti podľa osobitného predpisu a či je vykonateľné. Ak súd dospeje k záveru, že nie je splnená ktorákoľvek z podmienok podľa prvej vety, žiadosť o udelenie poverenia zamietne.

Podľa § 45 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len ZoRK) v znení účinnom do 31.12.2014, súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví:

- a) z dôvodov uvedených v osobitnom predpise,
- b) ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a) a b) alebo
- c) ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom.

Podľa § 45 ods. 2 ZoRK, v znení účinnom do 31.12.2014, súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa ods. 1 písm. b) alebo c).

Podľa § 35 ZoRK rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať podľa § 37 ZoRK, má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu.

- 3 -

Sp.zn. 14Er/908/2015

Základnú charakteristiku spotrebiteľských zmlúv upravuje Občiansky zákonník (ďalej len O.Z.)v ustanovení § 52.

Vychádzajúc z ustanovenia § 52 O.Z., spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Špeciálna úprava spotrebiteľského úveru je do 10.6.2010 obsiahnutá v zákone č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov (s účinnosťou od 11.6.2010 je tento zákon zrušený zákonom číslo 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov). Zákon č. 258/2001 Z. z.v ustanovení § 2 písm. a/ definuje spotrebiteľský úver ako dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme. Veriteľom v zmysle § 3 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z. je fyzická alebo právnická osoba poskytujúca spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania, a spotrebiteľom podľa ust. § 3 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Zmluvný vzťah medzi oprávneným a povinným, založený zmluvou o poskytnutí spotrebiteľského úveru je vzťahom spotrebiteľským. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávania obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Súčasťou zmluvy je rozhodcovská doložka, ktorú povinný ovplyvniť nemohol,

nakoľko bola pripravená už vopred pre veľký počet spotrebiteľov. V zmysle Smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských úveroch, z článku 3 vyplýva, že zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa podľa smernice nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Poskytovateľ úveru mal v predmete svojej činnosti poskytovať úverov (výpis z obchodného registra) a v predmetnej exekúcii ide o vymáhanie pohľadávky oprávneným vzniknutej zo spotrebiteľskej zmluvy na základe exekučného titulu - rozhodcovský rozsudok.

Uvedené skutočnosti sú zrejmé zo zmluvy a viedli súd k tomu, že podrobil súdnej kontrole rozhodcovskú doložku. Základné právo občana - spotrebiteľa na ochranu pred nekalými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vyplývajúce z Charty základných práv Európskej únie a ktorému korešponduje povinnosť štátu garantovať vysoký stupeň ochrany práv spotrebiteľov a postarať sa, aby spotrebiteľov nečestné zmluvné podmienky nezaťažovali (čl.6 ods. 1 smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica 93/13“). Súdny dvor Európskej únie v rozsudku C-40/08 ASTURCOM, čl. 51 judikoval dokonca, že čl. 6 smernice treba považovať za kogentné ustanovenie. Smernica Rady 93/13/EHS zo dňa 5. apríla 1993 o neprimeraných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách musí byť vykladaná v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského nálezu vydaného bez účasti spotrebiteľa, musí, pokiaľ má za týmto účelom k dispozícii potrebné informácie

- 4 -

Sp.zn. 14Er/908/2015

o právnom a skutkovom stave, i bez návrhu posúdiť neprimeranosť rozhodcovskej doložky obsiahnutej v zmluve uzatvorenej predávajúcím alebo poskytovateľom so spotrebiteľom, či je podľa vnútroštátnych procesných pravidiel možné previesť také posúdenie v rámci obdobných podobných riadení na základe vnútroštátneho práva. Ak ide o neprimeranú doložku, prislúcha tomuto súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho vyplývajú podľa vnútroštátneho práva, aby sa uistil, že tento spotrebiteľ nebude uvedenou doložkou viazaný.

Z účinkov materiálnej právoplatnosti rozhodcovského rozsudku existujú výnimky rovnako, ako z účinkov materiálnej právoplatnosti súdnych rozhodnutí. Typickým prejavom takejto výnimky je ustanovenie § 40 ZoRK o žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Pokiaľ by totiž bolo ustanovenie § 35 ZoRK vykladané doslovne, potom by súd v konaní o tejto žalobe nemohol rozhodcovský rozsudok vôbec preskúmať, pretože by ním bol (v zmysle § 35 ZoRK v spojení s § 159 O. s. p.) viazaný. Vo vyššie uvedenom zmysle tak treba vykladať aj ustanovenie § 45 ZoRK. Toto ustanovenie v sebe zakotvuje osobitný prieskumný inštitút - prieskumnú právomoc exekučného súdu resp. súdu rozhodujúceho vo veci výkonu rozhodnutia. Účinky materiálnej právoplatnosti rozhodcovského rozsudku v zmysle § 35 ZoRK je potrebné na účely § 45 ZoRK vylúčiť vo vzťahu k exekučnému súdu. Exekučný súd je teda pri postupe podľa § 45 ZoRK oprávnený hľadiť na rozhodcovský rozsudok tak, akoby materiálne právoplatný nebol - nie je ním teda viazaný v zmysle § 159 O.s.p. a môže ho preskúmať z hľadísk vyjadrených v § 45 ZoRK aj čo do jeho materiálnej správnosti. Môže teda skúmať, či sú tu dôvody na zastavenie uvedené v § 57 Exp., či sú tu nedostatky uvedené v § 40 písm. a) alebo b) ZoRK, alebo či rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Toto ustanovenie (§ 45 ZoRK) potom treba považovať za to zákonné zmocnenie, ktoré umožňuje exekučnému súdu jeho skúmanie. Toto skúmanie je exekučný súd oprávnený vykonávať tak, ako keby tu žiadny rozhodcovský rozsudok nebol, teda tak, ako by to mohol urobiť súd, keby sám rozhodoval o týchto otázkach. Môže preto samostatne posúdiť, či vec je spôsobilá na rozhodovanie v rozhodcovskom konaní (§ 1 ods. 1 ZoRK), či v tej istej veci bolo už vydané právoplatné rozhodnutie súdu alebo rozhodcovského súdu, ďalej posúdiť obsah povinnosti uloženú rozhodcovským rozsudkom z hľadiska jej objektívnej možnosti, či nejde o plnenie právom nedovolené alebo priečiace sa dobrým mravom, ktoré sa dajú definovať, ako pravidlá správania sa, ktoré sú v prevažnej miere v spoločnosti uznávané a tvoria základ fundamentálneho hodnotového poriadku. Ak tomuto kritériu zmluvná podmienka nevyhovuje, prieči sa dobrým mravom.

Nie každá zmluvná podmienka, ktorá vyvoláva nepomer v spotrebiteľskej zmluve v neprospech spotrebiteľa je neprijateľná. Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória a prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.

Súd poukazuje na to, že rozhodcovská doložka v predmetnej veci, ktorá mala založiť legitimitu pre exekučný titul v predmetnom konaní, znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jej splynutie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok

- 5 -

Sp.zn. 14Er/908/2015

odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu. Rozhodcovský súd je pritom paušálnym spôsobom zakotvený v zmluvných podmienkach ešte pred vznikom samotnej štandardnej zmluvy, a teda dodávateľ musí mať istotu, že si ho môže do zmluvy uvádzať. Okresný súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol podľa § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) z dôvodu, že oprávneným predložený rozhodcovský rozsudok nie je vykonateľným exekučným titulom, pretože bol vydaný na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky. Súd poukazuje na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo 1/2012 a sp.zn. 6MCdo/9/2012. Ústavný súd SR v rozhodnutí IV. ÚS 78/2011, uviedol, že aj v rámci exekučného konania bol všeobecný súd oprávnený skúmať rozhodnutie označené v exekučnom konaní ako exekučný titul z hľadiska, či nejde o rozhodnutie ničotné, ktoré nevyvoláva žiadne právne účinky. Podobný názor aj Ústavný súd ČR v náleze sp. zn. III. ÚS 1624/2012 zo dňa 27.09.2012, podľa ktorého všeobecný súd sa dopustí porušenia práva účastníka na spravodlivý proces podľa čl. 36 ods. 1 Listiny, ak v exekučnom konaní nepreskúma otázku právomoci rozhodcu, ktorý vydal rozhodcovský rozsudok predstavujúci v danom konaní exekučný titul. Ak spor nebol rozhodovaný rozhodcom, ktorého výber sa uskutočnil podľa transparentných pravidiel, nemôže byť akceptovateľný ani výsledok tohto rozhodovania. Zákon o rozhodcovskom konaní nevyklučuje, aby otázka (nedostatku) právomoci rozhodcu bola skúmaná i v exekučnom konaní.

Vzhľadom na vyššie uvedené exekučný súd rozhodcovskú zmluvu resp. doložku vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá nespĺňa podmienky ustanovené právnymi predpismi, ktorá je absolútne neplatná, nakoľko spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Súd zamietol žiadosť o udelenie poverenia v súlade s § 44 ods. 3 Exekučného poriadku v platnom znení, nakoľko exekučný titul je v rozpore so zákonom a nemôže byť spôsobilým exekučným titulom.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd v troch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1, 2 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v §221 ods. 1 O.s.p., b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a O.s.p.), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.